

»Hvad agter regeringen at foretage for at sikre retten til organisationsfrihed?«

Af Pia Kjærsgaard (FP), m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 29/10 86. Fremme af forespørgslen vedtaget 5/11 86).

Begrundelse

Pia Kjærsgaard (FP):

Da Fremskridtspartiet sidste år tog initiativ til en forespørgselsdebat om organisationsfrihed, var der en livlig debat her i Tinget, men resultatmæssigt var det meget, meget småt. Partierne havde masser af undskyldninger for at undlade at tage konkret stilling til spørgsmålet om organisationsfrihed og dokumenterede hermed, hvor hyklerisk man optræder i sådan en sag.

Når partiernes medlemmer er i vælgerforsamlinger eller tilsvarende, f.eks. i pressen, er der ikke ende på den forståelse, man har for tingene. Når der så stilles et konkret dagsordensforslag, som der skal tages stilling til, er der til gengæld ikke ende på undskyldningerne og bortforklaringerne med hensyn til, hvorfor man ikke kan stemme for.

Jeg skal ikke her i mit første indlæg gå i dybden med disse ting, men blot opfordre de partier, der støtter organisationsfriheden, til også at støtte Fremskridtspartiets dagsordensforslag, som vi naturligvis senere vil fremsætte.

Besvarelse

Statsministeren (Poul Schlüter):

Højesteret afsagde i oktober måned i år dom i den såkaldte HT-sag, og jeg er sikker på, at vi alle med stor interesse har afventet denne dom.

I dommen blev det så fastslået, at afskedigelsen af de 8 buschauffører var ulovlig. Afskedigelsen, siger Højesteret, var i strid med loven om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold og med den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning, som gælder i Danmark.

Dommen fastslog, at loven ikke giver lønmodtageren ret til genansættelse, men den fastslog også, at den lønmodtager, der afskediges i strid med loven, har krav på en godtgørelse.

I den konkrete sag fik chaufførerne tilkendt en godtgørelse på mellem 75.000 kr. og 175.000 kr.

I forhold til det væsentlige indgreb, en ulovlig afskedigelse må siges at være, er en godtgørelse på mellem 75.000 og 175.000 kr. ikke noget tilfredsstillende beløb for mennesker, hvis rettigheder bliver krænkede så alvorligt.

Højesteretsdommen viser os nu klart, hvordan loven virker i praksis.

For næsten 5 år siden diskuterede vi her i Folketinget organisationsfrihed i forbindelse med behandlingen af loven om foreningsfrihed, og når lovforslaget overhovedet blev fremsat af den daværende socialdemokratiske regering, skyldtes det, at den indtil da bestående retstilstand indebar en overtrædelse af menneskerettighedskonventionen og dermed en risiko for, at Danmark kunne blive dømt ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Det ville naturligvis have bragt Danmark i en yderst pinlig og kritisabel situation.

Det lovforslag, der så blev fremsat, og som indeholdt et vist minimum af retsgaranti for lønmodtagerne, var efter vores mening ikke vidtgående nok. Der var jo ikke tale om at sikre det enkelte menneskes ret til selv at afgøre sin organisationstilknytning, men udelukkende om, som højesteretsdommen nu også viser, at sikre en vis godtgørelse på maksimalt 78 ugers løn, hvis afskedigelse foretages i strid med denne lov, og udviklingen siden har vist, at vi fik ret i vores kritik af forslaget. HT-dommen bekræfter det, der var regeringens opfattelse: afskedigelsen af de 8 chauffører var ulovlig. Men dommen illustrerer også, at der er behov for en bedre sikring mod afskedigelse af de lønmodtagere, der ønsker at stå frit i valget af fagforening.

Højesteret slog fast, at foreningsfrihedsloven ikke giver chaufførerne ret til genansættelse, ligesom heller ikke den forvaltningsmæssige lighedsgrundsætning giver denne ret.

Det bør ikke forekomme i et retssamfund som det danske, når vi har en lov om beskyttelse mod afskedigelse på grund af foreningsforhold, at en lønmodtager alligevel kan afskediges, fordi vedkommende fastholder sin ret til selv at vælge fagforening. Regeringen kritiserer naturligvis ikke Højesterets dom. Højesteret har jo dømt i overensstemmelse